

סיכום שיחה

בין הנשיא קרטור לבין שר החוץ וברק – 11.9.78. (30: 10-30: 8 בערב)

1. המשך הוועידה

- א. קרטור נפגש היום בעשר וחצי עם סאדאת ומסר לו הנייר האמריקאי ובו מספר תיקונים ישראלים. (לא כולם כמובן). סאדאת ביקש להכניס מס' קטן של תיקונים מיוזמתו הוא (להלן). ביקש להעביר המסמך ליועציו.
- ב. המסמך הועבר ליועצים, ולפי המתוכנן המצרים היו צריכים להעביר תגובתם עוד היום בערב. המצרים ביקשו לדחות המועד להגשת תגובתם למחרת בבוקר, פרט לפגישה שאמורה להתקיים עוד היום בין כמאל לוואנס.
- ג. מחר בבוקר יתקבלו ההערות המצריות לאחר שנתקבלו ע"י האמריקאים, הם יישבו עמנו ויחזרו עם הערותינו למצרים. אח"כ ניתן לקיים פגישה משולשת.

2. סיני.

- קרטור נפגש עם עזר וקיבל ממנו פרטים. הוא פסימי לגבי אפשרויות להסכים בעניין זה – הן בגלל שדות התעופה והן בגלל ההתנחלויות – והוא טרם החליט אם להניח לעניין או להגיש הצעות משלו (להלן).
- (3). בשיחותיו עם סאדאת אמר זה האחרון, כי המטרה הראשית היא כמובן להשיג הסכם שלום עם ישראל. אך אם דבר זה ייפול, הוא יבקש להסכים מסמך חתום מצרי אמריקאי.
 4. ציינתי כי כאלטרנטיבה לאי-הסכמה ניתן לחתום על מסמך משותף שיחולק לשלושה חלקים:
 1. חלקים שיש עליהם הסכמה שלנו (ושל המצרים).
 2. חלקים שהמשלחת שלנו לא מוסמכת להסכים אך תמליץ (בעיה זו כנראה לא קיימת במצרים).
 3. חלקים שהמשלחת הישראלית לא מוסמכת להסכים אך לא תאמר לא כן ולא לא אלא תפנה את הבעיה לממשלה ולכנסת

2. ה-Framework

א. התיקונים שלנו.

1. חלק מהתיקונים שלנו אינם מקובלים עליו, ואת הגיונם הוא אינו מבין וקשה לו להסבירם לסאדאת. שר החוץ הצביע על השינויים השונים לעומת הנוסחים האחרונים. הנשיא ציין שהוא ער להם. במיוחד עמד הנשיא על מספר עניינים.

- א. אינו מקבל עמדתנו בעניין ה-inadmissibility.
- ב. מבקר אותנו על שלא קיבלנו נוסחת "אסואן" שלו, ועל שהוספנו through talks. ציינו בפניו תוך הנחת הניירות על השולחן – כי הן בהצעה המצרית הראשונה (איסמעיליה) והן בטקסט האמריקאי האחרון הופיע הביטוי through talks. נראה ששוכנע.
- ג. מתח ביקורת על כך שאנו מבקשים לדחות המו"מ על יו"ש לגמר חמש שנים. הסברנו לו כי יש כאן טעות, וכי אנו מבחינים ביו שני עניינים: מו"מ על הכל פרט לסטטוס הסופי ומו"מ על הסטטוס הסופי. הראשון יכול להתחיל מצדנו מיד. השני – לקראת הסוף שכן עצם הדיון בו מכניס גורם של אי שקט וזעזוע.
- ד. מבקר גישתנו לפיה ההסכם יהיה מקור לסמכות המועצה רק לאחר זמן. שר החוץ הסביר כי הערבים הפלסטינים עצמם עשויים להיות מעוניינים בתקופת הרצה שתאפשר להם לעמוד בפני לחץ ה-P.L.O. הם ידעו שאם ההסדר לא מתבצע – הכוונה לעיקרים ולא לפרטים – הוא עשוי להשתנות. נראה שההסבר עשה רושם על הנשיא. הוא שאל אם נוכל לקצר התקופה לשנה אחת ואם נסכים שדבר זה ידחה ביצוע פרטי הסכם השלום עם מצרים לשנה. לא השיבנו.
- ה. התיקון שלנו בענין "ההחלטה פה אחד" של הוועדה (עמ' 12) גורמת קושי. ציינו כי ועדה זו עוסקת, לפי הטקסט, בשני עניינים: פירוש משפטי ופליטים. שני עניינים אלה שונים זה מזה. מבחינתנו אפשר לבטל את העניין הראשון. לנו חשוב השני. הנשיא רשם לו אפשרות לבטל עניין הפרשנות.
- ו. הוא מבין להתנגדותנו לקטע האחרון בפסקת ירושלים, אך הוא הגיש הטקסט לסאדאת. אמרנו לו שלא נסכים לכך וכי יש למצוא טקסט אחר ולו אף קצר יותר בענין זה שישאיר הבעיה למו"מ עתידי. הסכים.

ב. הצעות סאדאת

1. עקרונית קיבל סאדאת את הטקסט שהוגש לו, אך בו במקום ביקש להכניס מספר שינויים עקרוניים.

א. בעמ' 9, פסקה (b) במקום הביטוי

"the delegations may include Palestinians from the West Bank and Gaza"

הוא מבקש לומר – the delegations of Egypt and Jordan may include...

לא התנגדנו לכך שבמשלחת הירדנית יהיו ערבים פלסטינים.

ב. בעמ' 9 פסקה (b), בסופו, במקום הביטוי:

"including the respective roles of Israeli armed forces and local police"

הוא מבקש לומר "including the respective roles of Israeli, Egyptian and Jordanian armed forces and local police"

סאדאת טען באוזני קרטור כי כאיזון נגד הנוכחות הצבאית הישראלית ביו"ש ובעזה צריכה לבוא זכות לנוכחות מצרים ירדנית. לדעת קרטור, ניתן יהיה להסתפק בנוכחות ירדנית. קרטור אינו תומך בדרישה זו וביקש מאתנו לעזור לו להתגבר על כך. הסברנו כי נוכחות כזו לא באה בחשבון. ביו"ש אין מיד הסדר שלום והסטטוס הסופי יקבע לאחר חמש שנים. כל עוד סטטוס זה לא נקבע, לפי צרכי הביטחון שלנו, לא יתכן צבא זר. קרטור שאל אם נסכים להכיר בכוחה של ירדן לבקש, במסגרת המו"מ על הסטטוס הסופי של יו"ש, שצבאה יוצב ביו"ש. השבנו כי במסגרת המו"מ לסטטוס הסופי כל צד רשאי להציג את כל דרישות. כמובן שבמקביל לדרישתה זו של ירדן תבוא דרישתנו לריבונות ישראלית. אמרנו לנשיא שאם הוא מנסח סעיף בענין הדרישה הירדנית בנוכחות צבאית לאחר חמש שנים, עליו גם להכניס שם את הדרישה הישראלית לריבונות. הסכים. בהמשך לעניין זה העלה קרטור אפשרות שפיקוח משותף ישראל-מצרי, ישראל-ירדני על הגבול. ציינו כי הדבר עקרונית אפשרי.

ג. סאדאת מבקש כי הצעדים הביטחוניים שמוזכרים בעמ' 15, סעיף 3 (a). יהיו, באופן עקרוני, על בסיס הדדי. ציינו כי עקרונית אין לנו התנגדות לכך ואף הצענו זאת.

3. סיני

א. גישתו של קרטור היא כי ניתן להסכים על הגבלות כוחות מערבית למעברים, וכי מזרחית להן יוצב כוח קטן כפי שניתן לסכמו וכי יהיה איזור שני, מפורז, ובו רק גייפים ונשק קל ואזור שלישי ליד הגבול הבינלאומי ובו שוטרים. לדעתו, הנסיגה צריכה לערוך שלוש שנים. באשר לשדות התעופה – גם הם צריכים להימסר או להתפרק עד גמר שלוש השנים. המתיישבים צריכים בתוך שלוש שנים אלה לעזוב. סאדאת מוכן לתת להם קרקעות בעמק הנילוס. סאדאת מתנגד לאו"ם בכלל ולאנשיו בשארם א-שייח או לבסיס אמריקאי.

ב. בתוך השיחה הציע שר החוץ שעניין שדות התעופה והמתנחלים לא ייקבע כעת אלא ישאר למו"מ בזמן מאוחר יותר. לדעת קרטור לא יסכים סאדאת לכך.

ג. קרטור אמר שהוא יחזור ויציע לסאדאת כי שדה עציון יהפך לשדה אזרחי ישראלי וכי יבנה כביש אזרחי ממנו לעקבה – דרך אילת.

ד. קרטור ציין כי יחזור ויציע או"ם ושארם א-שייח, תוך החזקת השדה שבו.

ה. לגבי ההתנחלות שאל קרטור אם נסכים שהבעלות על הקרקע תעבור למצרים. ציינתי כי בעלות לחוד וריבונות לחוד. אשר לבעלות – אם הקרקע היא של המדינה היא תעבור למצרים. אשר לקרקע פרטית – היא נקנתה מהערבים והיא כעת בבעלות יהודית. ציינתי כי לעניין הקרקע בבעלות מצרית יצטרכו לקבוע את המשך תנאי השכירות.